

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa D. B. i P. B.
przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2019 r.,
zażalenia powodów
na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**oddala zażalenie z pozostawieniem rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania zażaleniowego sądowi wydającemu
orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

W wyniku rozpoznania apelacji pozwanego (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 4 grudnia 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 września 2017 r. w sprawie z powództwa D. B. i P. B. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi Okręgowemu, wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego. Jako podstawę prawną Sąd Apelacyjny wskazał art. 386 § 4 k.p.c., ze względu na takie wady

postępowania dowodowego, że konieczne jest przeprowadzenie tego postępowania w całości.

W zażaleniu powodowie zarzucili Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem art. 386 § 4 k.p.c. ze względu na potrzebę, zdaniem skarżących uzupełnienia jedynie postępowania dowodowego w zakresie, który wynika z uzasadnienia wyroku, a nie przeprowadzania tego postępowania w całości. Wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku z pozostawieniem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany Bank wniósł o jego oddalenie i zasądzenie solidarnie od powodów kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Prawidłowo powodowie powołują się w uzasadnieniu zażalenia na przesłanki, od wystąpienia których zależy możliwość uchylenia przez sąd drugoinstancyjny orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 k.p.c.). Wśród dwóch przesłanek znajduje się wskazywana przez Sąd Apelacyjny konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Sąd Apelacyjny wywiódł w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że z zebranego dotychczas w sprawie materiału dowodowego wynika, iż bankowy tytuł egzekucyjny (BTE) z 2015 r. obejmuje zobowiązanie nie tylko z umowy kredytu hipotecznego z 2007 r., ale również z umowy ugody długoterminowej zawartej dnia 28 listopada 2012 r. Przeprowadzone postępowanie przed Sądem Okręgowym dotyczyło tylko umowy kredytowej w złotych indeksowanej kursem franka szwajcarskiego. Nie objęło zawartej ugody i jej ewentualnego wpływu na skuteczność postanowień uznanych za niedozwolone (art. 385¹ k.c.). Zawierając ugodę powodowie złożyli oświadczenia, potwierdzające skuteczność klauzul indeksacyjnych. Od oświadczeń woli zawartych w ugodzie powodowie uchyłili się składając oświadczenia dnia 14 listopada 2016 r. Sąd pierwszej instancji nie zbadał w ogóle spełnienia przez powodów przesłanek dotyczących wad oświadczenia woli w powiązaniu z art. 918 k.c. Ze względu jednak na to, że ugoda ma istotne prawnie

powiązanie z umową kredytu bankowego, która była podstawą do zawarcia ugody, sprawa powinna zostać ponownie zbadana w całości w zakresie postępowania dowodowego. Przemawia za tym również charakter sprawy i kontrowersje, jakie wywołuje umowa kredytu hipotecznego indeksowana lub denominowana (waloryzowana) do franka szwajcarskiego (uchwała Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z dnia 20 czerwca 2018 r. III CZP 19/17 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2019 r. II CSK 19/18 oraz z dnia 29 października 2019 r. IV CSK 309/18). W rezultacie strona pozwana słusznie wskazała w odpowiedzi na zażalenie, że zaniechanie zbadania przez Sąd pierwszej instancji wpływu ugody na przedmiot sporu prowadzi także do nierozpoznania istoty sprawy w poważnym jej aspekcie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 r. I CZ 12/13; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2018 r. V CZ 9/18; z dnia 26 kwietnia 2018 r. I CSK 408/17 i z dnia 5 kwietnia 2019 r. I CSK 264/18).

W orzecznictwie jest utrwalony pogląd, że prowadzenie postępowania dowodowego przez Sąd drugiej instancji z uwagi na zasadę apelacji pełnej w prawie polskim (*cum beneficio novorum*) nie może prowadzić do sytuacji, w której obszerność tego postępowania i jego waga dla całości rozpoznawanej sprawy oznaczałyby naruszenie, gwarantowanej konstytucyjnie dwuinstancyjności postępowania, ponieważ sprawa zostałaby w istocie osądzona prawidłowo w jednej instancji, tylko że byłaby to instancja odwoławcza (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2014 r. II CSK 509/13; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2018 r. I CSK 629/17).

Mając to na uwadze, należało orzec na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c.